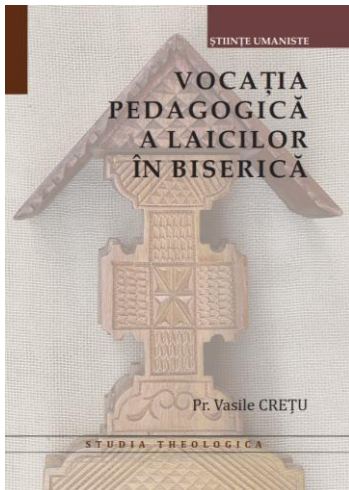

Vasile Crețu,
Vocația pedagogică a laicilor în Biserică,
București: Editura Universității din București,
2022, 298 p.

Liviu VIDICAN-MANCI

Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca
liviu.vidican@ubbcluj.ro

Părintele Vasile Crețu, conferențiar la disciplina Catehetică la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, aduce publicului larg o lucrare de cercetare atât de necesară. „Vocația pedagogică a laicilor în Biserică”, publicată la Editura Universității din București, evidențiază importanța misiunii laicului în Biserică în general și în Biserica Ortodoxă Română în special.

Structurată pe opt capitole, cartea ne prezintă chipurile a șapte cărturari pe care autorul îi consideră a fi modele de pedagogie creștină, de apostolat fără sutană. Lucrarea se deschide cu Natalia Manolescu-Dinu și continuă cu Olga

Greceanu, Simion Mehedinți, Teodor M.Popescu, Dorel Zaica, Sorin Dumitrescu și Costion Nicolescu, nu înainte de a ne oferi în primul capitol lămuriri referitoare la acest demers laborios și mult așteptat de „raftul” de specialitate. Lucrarea beneficiază de o generoasă prefață semnată de Pr. Prof. Univ. Dr. Vasile Gordon, cel care și-a învățat ucenicii să-i prețuiască pe înaintași și care, prin studii anterioare, a deschis pentru Catehetică și Omiletică seria unor portrete narrative memorabile ale unor mari personalități laice.

În ce-l privește pe părintele Vasile Crețu, acesta consideră că: „De-a lungul timpului, aportul laicilor a fost determinant în slujirea învățătoarească a Bisericii. În activitatea didactică a comunităților de credință, cateheza și predica nu reprezintă atributul exclusiv al clericilor investiți cu acest drept, ci ele sunt mijloace misionare eficiente pentru toți credincioșii Bisericii care au primit, prin Botez, preoția universală. În această privință, apostolatul mirenilor este o necesitate permanentă în viața Bisericii”. Indicarea, fără menajamente, dezbrăcată de orice clericalism, a faptului că mireni au o contribuție la fel de importantă pentru promovarea unității de credință, menținerea și tonifierea prin cateheză și chiar predică, prin articole și intervenții publice, îl ajută pe cititor, încă din primele pagini, să intuiască bogăția fiecărei fragment oferit de autor.

Într-o lume în care se cer modele și se vorbește despre o criză a modelelor, lucrarea părintelui profesor vine ca un îndreptar. Autorul consideră, pe bună dreptate, că: „Adevăratul apostolat este cel în care omul este atent la orice ocazie se ivește de a-l face cunoscut prin cuvânt pe Hristos, atât necreștinilor, cât și creștinilor pasivi, pentru a-i întări și

a-i îndemna să ducă o viață cât mai plăcută lui Dumnezeu, o viață creștină în adevăratul sens al cuvântului” (p. 29).

După argumentarea consistentă în favoarea implicării cât mai susținute a laicilor în misiunea Bisericii, suntem imersați în viața încântătoare a Nataliei Manoilescu-Dinu, o personalitate pe care generațiile tinere, în afara celor cu o lectură bogată, ar trece-o cu vederea, dacă nu ar fi cineva să-i oprească din grabă, așa cum o face părintele Vasile Crețu. Formată sub cupola educației interbelice, Natalia Manoilescu-Dinu a urmat, din punct de vedere teologic și intelectual, o linie impresionantă. A publicat în revistele timpului, precum și în periodicele bisericești *Glasul Bisericii*, *Biserica Ortodoxă Română*, *Studii Teologice* și *Ortodoxia*. „Iisus Hristos în lumina Sfințelor Evanghelii” este una dintre cele mai complexe lucrări oferite Bisericii de această femeie apostol. Autorul, cu delicatețe și talent cărturăresc, fixează luminile asupra chipului catehetic și teologic al Nataliei Manoilescu-Dinu (p. 45-70).

Olga Greceanu e următoarea perlă în salba îngrijită de părintele Vasile Crețu. Cu o personalitate puternică, aceasta a marcat atât lumea artistică, dar mai ales Biserica Ortodoxă prin implicarea totală în propovăduirea Evangheliei. Printr-o îmbinare fericită a gustului estetic sănătos cu forța cuvântului, Olga Greceanu a contribuit la schimbarea orientării interioare a multora dintre cei care au citit-o sau au ascultat-o (p. 71-99).

Simion Mehedinți nu este prezentat doar din perspectiva intelectualului, a pedagogului, ci a creștinului intelectual care nu s-a rușinat să propovăduiască valorile Ortodoxiei. Părintele autor se oprește la o prezentare și analiză a „valorilor mehedințene”, bucurându-și cititorii prin evidențierea meticuloasă a modului în care Simion Mehedinți se raporta la neam și credință (p. 118-124).

Teodor M. Popescu, figură marcantă a teologiei bucureștene, emblemă a pedagogiei creștin-ortodoxe, este prezentat de autor într-o lumină caldă, admirativă: „Profesorul a lasat în scris pagini întregi de teologie pastorală și pedagogie creștină de autentică valoare, care sunt și astăzi un reper în activitatea preoților și a studenților. El a urmărit mereu formarea studenților pentru viață, familie și preoție. În acest sens, a fost cel care a militat pentru înființarea primei reviste de teologie a studenților în Teologie din istoria Bisericii Ortodoxe Române – Raze de lumină” (p. 159).

Dorel Zaica, „profesorul de creativitate”, ocupă o parte importantă a lucrării. Omagiul adus acestei personalități a pedagogiei și artei românești demonstrează calibrul pe care l-a atins maestrul Zaica, părinte al „metodei Zaica”, prin care este pusă în lumină genialitatea copiilor (p. 183). Tinerii cititori cu siguranță cunosc puține date despre acest profesor, dar, datorită atenției pe care părintele Vasile Crețu i-o acordă, a detaliilor pe care le surprinde din viața lui, îl face, și pentru domeniul pedagogiei creștine, nemuritor: „Ferm convins de importanța cunoașterii gândurilor copiilor privitoare la religie, Dorel Zaica afirmă, fără nici un dubiu, că «Dumnezeu graiește prin copii»” (p. 207).

Lucrarea se încheie cu două nume sonore pentru contemporaneitate, Sorin Dumitrescu (p. 231-268) și Costion Nicolescu (p. 269-294), reprezentanți ai laicatulului ortodox, preocupați fie de editare și scriere, fie de cercetare și publicistică în favoarea Ortodoxiei.

Părintele Vasile Crețu, ca un pedagog fidel misiunii sale, îmbogățește literatura catehetică cu aceste portrete narrative trasate meticulos și își cheamă cititorii să intre în răgazul lecturii hrănitore de suflet.